

Seminaritis

In het midden van de jaren tachtig werd de beroepsziekte seminaritis voor het eerst vastgesteld binnen het Vlaamse bedrijfsleven en een aantal opleidingsinitiatieven van de overheid. De kwaal heeft intussen met een bijzonder krachtig elan in ongeveer alle sectoren van het land slachtoffers gemaakt.

De Britse neuropsycholoog Dr. Clarence Heaton maakte in *Seminaritis: a disorder disease between learning and teaching* (Hull University Press, 2008, 752 p.) voor het eerst een uitgebreide wetenschappelijke analyse van het ziektebeeld. ‘Seminaritis treedt meestal op wanneer de psychologische grens tussen een – vrijwillige of opgelegde – bijscholing en een performatieve deelname aan een leeractiviteit wegvalt’, zo vat hij de oorzaak samen. ‘De patiënt heeft het gevoel als passagier rustig in een rijdende autobus te zitten of in te dommelen, tot hem geheel onverwachts de rol van chauffeur wordt opgedrongen. De zwaarste slachtoffers van seminaritis maken eenzelfde vergelijking, maar dan met een vliegtuig of zelfs een ruimteveer.’

De eeuwwisseling en het speciaal voor die gelegenheid in werking tredende Kunstendecreet betekende de definitieve doorbraak van de ziekte in de Vlaamse kunstensector. Cijfers durft niemand hardop te noemen maar een anonieme vrijwilliger van het Meldpunt Seminaritis geeft toe dat het inmiddels om een tweehonderdtal slachtofferaangiftes zou gaan.

François V. uit Hasselt (36 jaar, gescheiden) was een beloftevol zakelijk leider van een beginnend en vrij succesvol theatergezelschap. De ziekte werd bij hem pas enkele maanden geleden vastgesteld. ‘Ik was een gemotiveerd en leergierig werknemer maar het kwam allemaal zeer snel op mij af. Te snel, denk ik achteraf. Dagelijks kwam er per e-mail of per reguliere post wel een uitnodiging, oproep of inschrijvingskaart binnen. Ik heb ze bijna allemaal gedaan, betalend en niet betalend: seminaries, twee- tot vijfdaagse conferenties, infosessies, overlegplatformen, coachingprojecten, vervolmakingsdagen, werkgroepvergaderingen, introductiemomenten, themadagen, opleidingstrajecten, vormingscycli, workshops, simulatiegesprekken, staten-generaals, reflectierecepties, *one-on-one*-modules, happy hours,... Na verloop van tijd groeide het zelfvertrouwen en durfde ik al ’s zelf het woord te nemen tijdens een bijeenkomst. Niet zonder succes trouwens. Deelnemen werd een fulltimejob en, helaas, stilaan een verslaving. Eind vorig jaar werd ik door twee collega’s discreet benaderd om een prikkelend statement te maken voor een gepland sectorieel treffen. Ik heb ingestemd en toen was het hek van de dam. De studiedag in Turnhout ging over het oneigenlijk gebruik van de term *per diem* in niet-Schengen-landen. Ik maakte een klein rekenfoutje en ben voor de microfoon ingestort. Niemand wist wat er scheelde. Eerst dacht mijn huisarts aan een burn-out, ikzelf dacht aan een appelflauwte en mijn keurslager zag er op zijn manier herkenbare tekenen van *dry*

ageing in. Je staat er in feite toch helemaal alleen voor. Uiteindelijk ben ik naar het Kunstenloket gestapt en daar hebben ze mij goed opgevangen. Ik mocht er onmiddellijk een personeelsvergadering modereren en ik werd nadien nog drie uur lang geïnterviewd. Dat is mijn redding gebleken.’

Volgens Dr. Heaton kunnen de symptomen van seminaritis ook snel in de privésfeer opduiken en als dusdanig herkend worden. François V. bevestigt deze stelling. ‘Mijn ex-partner noemde ons seksleven zonder meer een powerpointpresentatie. Eerst vermoedde ik hierin een leuk compliment maar nu weet ik beter. Stel je voor, mijn meubilair thuis bestond na de scheiding enkel nog uit zes ronde tafels. Ik wou ook mijn tuin niet meer in zonder een uitgebreid veldonderzoek vooraf. Het was de hel.’

François V. is vandaag nog altijd met ziekteverlof maar hij mag van de behandelende arts sinds kort aan de slag als koffiecöördinator bij een in de kunstensector bekend cateringbedrijf. ‘Koffie uitschenken en opdienen tijdens seminaries geeft mij veel voldoening. Ik zie veel van mijn ex-collega’s terug terwijl ik zelf een soort observator ben geworden. Dat helpt bij het afkickproces. Je kunt tijdens de koffiepauzes nog wel ’s een mening of standpunt kwijt, maar dan zonder dat er per se naar jou geluisterd wordt. Dat geeft een zeer goed gevoel. Tja, hoe je mij ook draait of keert, ik zal uiteraard steeds een zeer colloquiaal iemand blijven, vermoed ik.’ ☺

Meer info: Meldpunt Seminaritis – 0800 204 08 01 (€12,50 / minuut) – www.seminaritis.be